

דרך המקום: זהות ביישוב יהודי- ערבי משותף

מגישות - סתו יריב, יפעת לחנה

בהנחיית ד"ר ניר גזית

סמינר עיר מרחב ויחסים חברתיים

רקע תיאורטי-

בשנת 1972 הוקם דגם התיישבות ייחודי בישראל של יישוב יהודי-פלסטיני המשותף – "נווה-שלום". היישוב החל כניסוי תרבותי, חברתי ופוליטי, במטרה להדגים חיי שלום, תוך שמירה על מורשת תרבותית-לאומית של שני העמים. הוא מונחה על ידי פילוסופיה המכירה בצורך לקיים זהות לאומית, דתית ואתנית של שתי הקהילות, ללא רצון ליצור כור היתוך.

שאלת המחקר-

כיצד מתנהלת "פוליטיקה של זהויות" ביישוב יהודי-פלסטיני "משותף", ומה תפקידו של המרחב בקידום הרעיון של דו-קיום יהודי-פלסטיני?

ממצאים-

- 1- היישוב מנוהל באופן שוויוני תוך מתן מקום לביטוי שתי הזהויות (מספר משפחות זהה, רוטציה בניהול)
- 2- במרחב החברתי של היישוב פועלים שלושה מימדי זמן: הזמן השגרתי היומיומי, מועדים קבועים המציינים אירועים טעונים ושנויים במחלוקת מבחינה פוליטית ואירועים אקטואליים לא צפויים השנויים במחלוקת מבחינה פוליטית.
- 3- סביב המועדים הטעונים מבחינה פוליטית מתנהל משא ומתן סביב "הפוליטיקה של הזהויות" של הקהילות ביישוב ושל היישוב עצמו- לגבי משמעותם של המועדים ואופן ציונם.
- 4- בקרב התושבים הפלסטינים ביישוב משתמרת תחושת קיפוח יחסי לעומת היהודים.

שיטת המחקר-

- מחקר איכותני שבוצע באמצעות-
- ראיונות של עשרה מתושבי היישוב נווה שלום- מחציתם יהודים ומחציתם פלסטינים.
 - תצפיות בבתייהם של התושבים וביישוב עצמו
 - ניתוח ארטיפקטים- כתבות ומאמרים על היישוב.

מסקנות-

על אף הניסיון לייצר מודל יישובי אלטרנטיבי למציאות הקיימת בארץ, תושבי היישוב מנהלים פוליטיקה של זהויות לאומיות מובחנות ומובדלות. ניכר כי ברמה הבין אישית תושבי היישוב חיים זה לצד זה, בחברות ותמיכה, אך ברמה הקולקטיבית ממשיכים להתמודד עם מחלוקות הנובעות מהסכסוך הלאומי.

